ชื่อวิทยานิพนธ์ ชื่อผู้ เ ซียน พุทธธรรมกับปรัชญาการรักษา โดยกิจกรรมบำบัด

นายเทียม ศรีคำจักร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาปรัชญา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิงห์หม คำชาว ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รุ่งเรื่อง บุญโญรส กรรมการ อาจารย์ ดร.ประมวล เพ็งจันทร์ กรรมการ

บทคัดช่อ

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบหลักธรรมทางพุทธศาสนากับปรัชญาการ รักษาโดยกิจกรรมบำบัด เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับงานกิจกรรมบำบัดในประเทศไทย งานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาเชิงเอกสาร มีลักษณะเป็นการวิเคราะห์และอภิปราย-เชิงตรรกะ เพื่อหาแนวคิด หลักการและวิธีการทางพุทธศาสนา ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาทาง กิจกรรมบำบัด

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักการทั้งสองมีความคล้ายคลึงกัน คือ ต่างก็มองโลกและชีวิตว่า มีการ เปลี่ยนแปลง (อนิจจตา) เป็นทุกซ์ (ทุกขตา) เพราะต้องต่อสู้ดิ้นรน เพื่อการปรับตัวต่อการ เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

กายและจิตกับสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ต่อกันและกัน การเจ็บป่วยหรือขาด ความสามารถเป็นผลมาจากการขาดความสมดุลในความสัมพันธ์ดังกล่าว

การพึ่งพึงตนเองอย่างอิสระ โดยอาศัยความสมดุล คือเป้าหมายสูงสุดของ หลักการทั้งสอง

การปฏิบัติฝึกฝนตนเอง เริ่มจากการเรียนรู้ความจริงของโลกและชีวิต แล้ว ดำเนินตามหลักความสมดุลในการพึ่งตนเองและสิ่งแวดล้อม คือ เครื่องมือการรักษาของ กิจกรรมบำบัดและพุทธศาสนาเพื่อเข้าสู่เป้าหมายนั้น

2. หลักการทั้งสองมีข้อแตกต่างกันประการหนึ่ง คือ แม้ทั้งสองจะเห็นพ้องต้อง กันว่า การเข้าถึงความจริงจะช่วยให้บุคคลเข้าสู่เป้าหมาย แต่ความจริงในโลกนี้มี 2 ระดับ คือ ระดับสมมุติและระดับปรมัตถ์ กิจกรรมบำบัด เข้าถึงความจริงระดับสมมุติ ยังมีการยึดถือในความเป็นตัว— ตนของตน (อัตตา) บุคคลแม้จะได้รับการแก้ไขบัญหาแล้ว แต่ก็อาจกลับมามีบัญหาได้อีก ในขณะที่พุทธศาสนา เข้าถึงความจริงทั้งสองระดับ ปฏิบัติต่อทุกสิ่งด้วยความไม่ยึดมั่น ถือมั่น (อนัตตตา) และด้วยใจเป็นกลาง ทำให้ผู้เข้าถึงสามารถปรับตัวอยู่ในสิ่งแวดล้อมได้อย่าง สมดุล เป็นอิสระและขจัดปัญหาได้โดยสิ้นเชิง

3. นักกิจกรรมบำบัด สามารถประยุกต์หลักธรรมทางพุทธศาสนาไปใช้ในกับการ รักษาทางกิจกรรมบำบัดได้ ทั้งในงานบริการโดยตรงและงานบริการโดยอ้อม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved Thesis Title

Buddhism and the Philosophy of Occupational

Therapy

Author

Mr. Tiam Srikamjak

M.A.

Philosophy

Examining Committee

Asst. Prof. Dr. Singhathon Kamzao

Chairman

Asst. Prof. Roongraung Boonyoros

Member

Dr. Pramuan Pengchan

Member

Abstract

The purpose of this research was to compare Buddhism and the Philosophy of Occupational Therapy in order to apply knowledge gained to Occupational Therapy.

This study is a documentary. Data were logically and descriptively analysed in order to determine the concepts, principles and methodology of Occupational Therapy.

The findings are as follows:

1. Both schools have similar views on life and the world as Change (Aniccata) and suffering (Dukkhata). Man has to struggle to adapt to and with the environment over time.

Body, mind and environment are related. Illness and disability are consequences of conflict between these.

Functional independence is based on balance as the highest objective.

Training in self-development is the goal of both. It begins as one comes to understand the truth of life and the world.

2. The difference can be detected at one main point. Both are concerned with sharing that understanding the truth is the

achievement of goal. But the truth is on two levels, Conventional truth and Ultimate truth.

Occupational Theapy's approach to conventional truth focusses on the self. Although one can overcome a problem, it may appear again, while Buddhist approach focusses on two levels of truth; until one looks on life and the world as non-self (Anattatā), and treats everything without an attachment. According to Buddhism a person who has realized the truth of life can overcome problems and approach a final goal unaffected.

3. Occupational Therapists can apply Buddhist deeper knowledge in their work, direct and indirect services.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved